

ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПОЧЕРК: ДЕФІНІЦІЯ ТА АЛГОРИТМ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під час перекладу художніх творів перекладач проявляє свою творчу індивідуальність. Перекладач створює новий твір – переклад, але вже іншою мовою та з привнесенням певної частки власного естетично-світоглядного досвіду. Безперечно, ця частка не може бути занадто об'ємною і вагомою, оскільки основною метою перекладача художніх текстів є не стільки творче самовираження, скільки донесення до читачів ідейно-змістової та художньої цінності оригіналу, точне відтворення художньої концепції автора, перу якого належить твір.

Отже, важливою вимогою до художнього перекладу є те, що перекладач не повинен своїм індивідуальним підходом до перекладу художнього твору затьмарити індивідуальність автора оригіналу, тому що в такому випадку твір оригіналу може бути спотворений, а сам переклад буде вже не твором, перекладеним на іншу мову, а суб'єктивним творенням автора перекладу.

Проблема кореляції творчої манери перекладача та ідіостилю автора оригіналу є надзвичайно складною, адже домінування голосу інтерпретатора може призводити до втрати, яка є непоправною. В такому разі переклади творів, написаних різними авторами, виявляються схожими, а неповторність індивідуальної манери творців вихідних текстів втрачається. Тож, авторитетні практики перекладу неодноразово наголошували, що перекладач має вкрай обережно поводитись з неповторними особливостями першоджерела і зберігати стиль автора, його манеру письма, дух тієї епохи, під час якої писав митець.

З огляду на ті високі фахові вимоги, яким має відповідати сучасний перекладач-практик, що працює з літературними текстами, доцільним бачиться розмежування термінів «перекладацька стратегія», «перекладацький метод» і «перекладацький почерк». Під перекладацькою стратегією, маємо на увазі генеральну лінію перекладача, що визначає алгоритм перекладацьких дій та перелік інтелектуальних процедур, які має виконати інтерпретатор художнього тексту. Під «перекладацьким методом» розуміємо особливості перекладацької концепції митця, її вплив на вибір творів для перекладу, зв'язок з національною перекладацькою традицією. а також свідомі творчі настанови перекладача. Творчий метод перекладача слід

досліджувати в рамках теорії контекстів, при цьому під контекстом мається на увазі синтез об'єктивних та суб'єктивних чинників, що впливають на процес інтерпретації і відображаються в ній. Останній із термінів означає індивідуально-авторські прикмети творчої манери перекладача, які є результатом його естетичної установки і важливою складовою творчого методу. перекладацький почерк проявляється у визначенні тих елементів ідіостилю першоджерела, які підлягають обов'язковому відтворенню та в наданні переваги тим чи іншим прийомам і способам перекладу.

Отже, спираючись на вищезазначені положення, можна запропонувати наступний алгоритм аналізу перекладацького почерку інтерпретатора: спираючись на біографічний матеріал, детально з'ясувати ставлення перекладача до літературної творчості в цілому і причини звернення до перекладацької діяльності; виявити ті домінуючі аспекти, які перекладач вважає для себе пріоритетними в плані відтворення оригіналу цільовою мовою; зіставити тексти оригіналу і перекладу з метою виявлення повноти відтворення ідейно-сміслової наповненості та стилістики першоджерела у перекладі; проаналізувати відповідності загального враження, що виникає при прочитанні текстів першоджерела та перекладу і з'ясувати характер кореляції голосів автора та перекладача.